

Cultivargroepen voor Galan

Sneeuwklokjes zijn met een inhaalslag bezig. Het geslacht staat bijzonder in de belangstelling bij zowel kwekers als bij verzamelaars. Begonnen in Groot-Brittannië is de sneeuwklokjesrage het Kanaal overgestoken naar het continent, naar Nederland, België en Duitsland. De meeste cultivars worden geselecteerd en op basis daarvan gekweekt. In mindere mate worden er ook gerichte kruisingen uitgevoerd. In het begin van deze eeuw waren er ongeveer 500 cultivars bekend, nu zijn er al meer dan 1500. Sneeuwklokjes zijn een hype geworden. Tijd voor een indeling in cultivargroepen.

Tekst: Hanneke van Dijk
Foto's: George M. Otter

Galanthus nivalis, het gewone sneeuwklokje, komt in Nederland en Groot-Brittannië niet oorspronkelijk in het wild voor. Het werd rond 1500 geïntroduceerd en is sindsdien verwilderd en thans volkomen ingeburgerd. De eerst bekende cultivar van deze species is 'Flore Pleno' en is al sinds 1731 in cultuur. Later werden andere species geïntroduceerd, zoals de bekende Galanthus elwesii, Galanthus plicatus en Galanthus gracilis. De laatste tijd zien we veel Galanthus woronowii, en nog steeds worden nieuwe sneeuwklokjes ontdekt, zoals in 1988 Galanthus koenenianus.

Tot nu toe zijn er 19 sneeuwklokjesspecies bekend.

EERSTE AANZET

Sneeuwklokjes zijn zeer variabel. In de loop van de tijd ontstond een grote verscheidenheid aan cultivars. Tot nu toe werd er geen cultivarclassificatie van sneeuwklokjes gebruikt, alhoewel hier reeds meer dan 100 jaar geleden een aanzet toe gegeven werd. In 1891 sprak James Allen, van "een amateuristische indeling in klassen, gebaseerd op kleuren en anderen bijzonderheden." Hij had het toen al over gele, groene en witte sneeuwklokjes. Deze indeling in klassen kan beschouwd worden als een eerste aanzet tot wat we nu cultivargroepen noemen.

Van de 500 beschreven cultivars in het boek Snowdrops van Matt Bishop, Aaron Davis en John Grimshaw (2001) zijn er ongeveer 200 van hybride oorsprong. Er komen steeds meer hybriden en dus is er steeds meer behoefte aan een praktische classificatie van cultivars naast de reeds bestaande botanische classificatie van bovengenoemde auteurs.

BLOEMKENMERKEN

De botanische classificatie die te vinden is in The Genus Galanthus van Aaron P. Davis (1999) en Snowdrops van Matt Bishop, Aaron Davies en John Grimshaw (2001) is op alle ken-

merken van de plant gebaseerd. Het uitgangspunt voor de indeling van de cultivargroepen zijn de bloemenkenmerken. De bloemen zijn de belangrijkste onderdelen van de plant en daarop wordt de cultivarclassificatie gebaseerd. Verzamelaars en liefhebbers richten zich voornamelijk op de bloemen en niet op de bladeren. Galanthus, sneeuwklokje, is een meerjarig bolgewas met één, soms twee bloemstengels. Elke bloem heeft meestal zes bloemblaadjes, drie buitenste en drie binnenste. De buitenste bloemblaadjes zijn meestal duidelijk langer dan de binnenste en hebben de vorm van een lepel ofwel bootvormig. Naar de basis lopen ze smal toe, ze worden ook wel klauwvormig genoemd.

De buitenste bloemblaadjes zijn meestal wit. De binnenste bloemblaadjes zijn meestal wit met groen, de helft kleiner en hebben een duidelijke inkeping. Dit sneeuwklokje met als bloemdiagram 3 binnenste en 3 buitenste bloemblaadjes kan beschouwd worden als een standaard sneeuwklokje.

Gezien de sterke groei van het aantal cultivars is een nieuwe classificatie opgesteld, die bestaat uit tien groepen. De kenmerken waarop deze cultivarclassificatie is gebaseerd zijn het al dan niet hangen of rechtop staan van de bloem, het aantal bloemblaadjes, de tekening van de binnenste en buitenste bloemblaadjes, de kleur

nthuscultivars

van deze tekening en de vorm. De namen van de groepen zijn zo gekozen dat de groep duidelijk herkenbaar is. De groepen zijn gebaseerd op volwassen plantmateriaal van buiten.

TIEN GROEPEN

1. Een sneeuwklokje met een bloem die **recht-op** staat in plaats van hangt hoort tot de **Spiky Group**. Deze naam wordt in het boek *Snowdrops* gebruikt voor "unsnowdroplike snowdrops".

2. Kleur is een belangrijk kenmerk en in plaats van een tekening op de bloemblaadjes in een groene kleur kan deze tekening ook geel, oranje of abrikooskleurig in plaats van groen zijn. Deze groep wordt de **Gold Group** genoemd. De naam Gold is gekozen omdat de kleur van goud kan variëren van lichtgeel tot diepgeel, abrikoos, oranje en zelfs roze.

3. Bij het standaard sneeuwklokje zijn de binnenste bloemblaadjes korter dan de buitenste. Als deze allemaal ongeveer **even lang** zijn dan vormen zij ook een duidelijk herkenbare groep, de **Skirt Group**. De naam Skirt Group is gekozen naar aanleiding van een tekening van The Snowdrop Fairy van Cicely Mary Barker. De vaak gebruikte naam 'Poculiformis' was oorspronkelijk bedoeld voor sneeuwklokjes waarbij de binnenste bloemblaadjes bijna even lang waren als de buitenste, maar volkomen wit. De Skirt Group is gebaseerd op het kenmerk van de lengte van bloemblaadjes en niet op de kleur, dus ook sneeuwklokjes die een tekening hebben behoren hiertoe.

4. Het **aantal** bloemblaadjes kan meer zijn dan de standaard 6, (3 binnenste en 3 buitenste). De 'dubbele' of gevulde sneeuwklokjes hebben 12 of meer bloemblaadjes. In deze classificatie rekenen we deze sneeuwklokjes tot de **Double Group**.

5. Sneeuwklokjes waarvan de bloemen geheel **afwijkend** zijn van het standardsneeuwklokje en in geen andere groep passen worden tot de **Fancy Group** gerekend.

6. Een groep sneeuwklokjes die zeer gewaardeerd wordt is die waarvan de buitenste bloemblaadjes in meer of mindere mate **groen** zijn. Ze vormen de **Green Group**.

7. Sneeuwklokjes waarbij op de bloemblaadjes de groene tekening afwezig is en dus helemaal **wit** zijn, worden albino's genoemd. Opgemerkt dient te worden dat soms heel kleine groene stipjes op de binnenste bloemblaadjes aanwe-

zig zijn. Dergelijke sneeuwklokjes worden gerekend tot de **Albino Group**.

8. Van de meeste sneeuwklokjesbloemen hebben de binnenste bloemblaadjes een groene tekening en de buitenste geen. Deze sneeuwklokjes zijn al naar gelang het aantal tekeningen in een groep ingedeeld.

Als er **één groene tekening** op de binnenste bloemblaadjes te vinden is, die kan variëren van klein tot groot, dan worden deze sneeuwklokjes tot de **Imperial Group** gerekend. Er zijn veel sneeuwklokjes die in deze groep passen en daarom past hen deze keizerlijke naam.

9. Op de binnenste bloemblaadjes kunnen in plaats van één, **twee groene tekeningen** voorkomen en deze groep wordt de **Twomark Group** genoemd.

10. Sneeuwklokjes waarbij **drie of meer tekeningen** op de binnenste bloemblaadjes voorkomen worden tot de **Speckled Group** gerekend.

KAVB

Deze *Galanthus* Cultivar Group Classification is besproken in een vergadering van de KAVB-commissie van bijzondere bolgewassen. Unaniem is besloten dat de KAVB deze classificatie gaat gebruiken bij de registratie. De KAVB is de internationale cultivar registratie-autoriteit (ICRA) voor *Galanthus*.

In vervolg op deze publicatie zal de classificatie begin 2011 ook in het nieuw te verschijnen tweetalige boek *Sneeuwklokjes Snowdrops* van de auteur van dit artikel opgenomen worden. Voor de uitwerking van het idee en de uiteindelijke *Galanthus* Cultivar Classification is de auteur veel dank verschuldigd aan Wim Snoeijer, clematisveredelaar en -specialist en Johan van Scheepen en Saskia Bodegom, taxonomen bij de KAVB. Zij maakten eerder cultivargroepen voor respectievelijk *Clematis* en *Hippeastrum*.

Galanthus Cultivar Group Classification

1 *Galanthus* Spiky Group

bloem rechtopstaand
bloem wit of wit met geel of wit met groen
bloem met binnenste bloemblaadjes kleiner dan de buitenste bloemblaadjes of met binnenste bloemblaadjes die ongeveer even lang zijn als de buitenste bloemblaadjes
bloem met 6 of meer bloemblaadjes
bloem met regelmatig, onregelmatig of abnor-

maal voorkomen

bloem met buitenste bloemblaadjes wit of wit met groen of wit met wit met geel of oranje of kleurige vlekken-strepen-waas
bloem met binnenste bloemblaadjes wit of wit met groen of wit met geel, oranje of abrikooskleurige vlekken-strepen-waas

Voorbeeld: 'Blewbury Tart', 'Irish Green'

2 *Galanthus* Gold Group

bloem niet rechtopstaand
bloem met geel, oranje of abrikooskleurige vlekken-strepen-waas en/of een geel/oranje/abrikooskleurig vruchtbeginsel
bloem met binnenste bloemblaadjes kleiner dan de buitenste bloemblaadjes of met de binnenste bloemblaadjes die ongeveer even lang zijn als de buitenste bloemblaadjes
bloem met 6 of meer bloemblaadjes
bloem met regelmatig, onregelmatig of abnormaal voorkomen
bloem met buitenste bloemblaadjes wit of wit met geel, oranje of abrikooskleurige vlekken-strepen-waas
bloem met binnenste bloemblaadjes wit of wit met geel, oranje of abrikooskleurige vlekken-strepen-waas

Voorbeeld: 'Wendy's Gold', 'Ray Cobb'